

Hana Dokoupilová: Předvýzkum pro téma Proměna dětství očima tří generací žen

Komentář vedoucího kurzu

Cíl zachytit proměny dětství ve třech generacích, prostřednictvím rozhovorů s několika ženami tří generací „babiček, matek a dcer“ se alespoň v podobě zprávy z předvýzkumu myslím vcelku vydařil. Především autorka zúžila pozornost plodným směrem: téma prostoru, času a intimity (důvěry) volí jako klíčová témata, na kterých pozoruje rozdíly a podobnosti mezi generacemi. Autorka prokazuje citlivost k jazyku shromážděných výpovědí. Všímá si například, jak se s generacemi jazyk mění a zároveň dává tuto změnu jazyka do souvislosti se změnou sociálních kontextů či změnou kulturních očekávání (viz funkcionalizace prostorů domácnosti či sílící představa o potřebě soukromí). Tím Hana Dokoupilová dobře prokazuje svou sociologickou kompetenci.

Práce má však místy určité problémy. Shromážděné výpovědi k jednotlivým tématům mají sloužit jako východisko pro indukující zobecnění, avšak v práci se mi na některých místech zdá, že autorka použila postup opačný, k obecné tezi se snaží deduktivně dodávat ilustrace z rozhovorů (někdy bez patrné souvislosti). Úryvkům chybí podrobnější komentáře a interpretace autorky, ze které by teprve následně, induktivně mohly být činěny pokusy o zobecnění.

Strukturace práce do kapitol podle tématu a následné členění těchto kapitol z chronologického generačního hlediska by zpřehlednilo komparaci v rámci autorkou zvolených (či v rozhovorech vynořených?) témat. Tato poslední nejasnost zůstává čtenáři skryta, neboť v práci schází alespoň stručný popis vlastní metody výzkumu: zejména koncipování a způsob vedení rozhovoru je důležitá součást interpretace získaných výpovědí.

Práce přináší čtenáři mnoho zajímavých podnětů a inspirací k úvahám nad modernizací prostoru a času v dětství a to jak díky výběru zajímavých úryvků z rozhovorů, tak i pasážím z teoretických textů sociologické literatury.

Práci hodnotím jako velmi dobrou + (B)

Igor Nosál